

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת.פ. 67104-01-20
בפני כב' השופטים ר' פרידמן-פלדמן, מ' בר-עם, ע' שחם

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז תל-אביב (מיסוי וכלכלה)
רחוב מנחם בגין 154, תל אביב 6492107
טלפון: 073-3924600 פקס: 03-5163093

להלן: "המאשימה"

- נ ג ד -

1. בנימין נתניהו

באמצעות עו"ד בעז בן צור ואח', מרח' הארבעה
28, תל אביב; טל': 03-7155000; פקס: 03-7155001;
וכן באמצעות עו"ד עמית חדד ואח',
מרחוב וייצמן 2 (בית אמות), תל אביב 6423902;
טל: 03-5333313 פקס: 03-5333314

2. שאול אלוביץ'

באמצעות עו"ד ז'ק חן ואח', מרח' וייצמן 2
(אמות מידה), תל אביב 6423902; טל': 03-6932077
פקס: 03-6932082

3. איריס אלוביץ'

באמצעות עו"ד מיכל רוזן-עוזר ואח', מרח'
וייצמן 2 (אמות מידה), תל אביב 6423902; טל':
03-6932077 פקס: 03-6932082

4. ארנון מוזס

באמצעות עו"ד נויט נגב, איריס ניב-סבאג ואח',
מרח' וייצמן 2, תל-אביב 6423902; טל': 03-6099914
פקס: 03-6099915

להלן: "הנאשמים"

תגובת המאשימה לתגובות הנאשמים 1-3 להודעה בדבר השלמת חקירה

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 30.8.21, מתכבדת המאשימה להגיש את תגובתה לתגובות הנאשמים 1-3, המתייחסות להודעתה בדבר השלמת החקירה המתוכננת בתיק ומבקשות למנוע אותה.

בית המשפט הנכבד מתבקש לדחות את בקשות הנאשמים על הסף בשל היעדר סמכות לערכאה הדיונית-הפלילית ליתן את הסעדים המבוקשים בהן. גם אם בית המשפט הנכבד יסבור, בניגוד לעמדת המאשימה, כי עומדת לו סמכות כזו, הוא מתבקש לדחות את בקשות הנאשמים לגופן.

א. דין בקשות הנאשמים להידחות על הסף בהיעדר סמכות

המסגרת המשפטית

1. הסמכות והאחריות לעריכת חקירה בישראל נתונה בידי רשויות האכיפה, בהתאם לשיקול דעתן. כך בשלב החקירה עצמו, וכך אף בשלב המשפט.
2. בהקשר זה מורה סעיף 61 לחוק סדר הדין הפלילי, התשמ"ב-1982 (להלן: **חסד"פ**), כי **"...רשאי היועץ המשפטי לממשלה או תובע להורות למשטרה להוסיף ולחקור, אם מצא שיש צורך בכל לשם החלטה בדבר העמדה לדין או לשם ניהול יעיל של המשפט"**. הסעיף מקנה, אם כן, סמכות רחבה ליועץ המשפטי לממשלה או לתובע להורות על השלמת חקירה גם בשלבים מאוחרים של ההליך, לרבות לאחר הגשת כתב אישום (וראו בהקשר זה למשל בש"פ 1270/14 **ששון נ' מדינת ישראל** (לא פורסם, 20.3.2014) פסקה 8).
3. השלמה כזו אינה זקוקה, על פי הדין, לאישורו של בית המשפט.
4. המאשימה החליטה על השלמת חקירה מטעמים מקצועיים וענייניים, שפורטו בתמצית בהודעתה הקודמת לבית המשפט, ויפורטו שוב בהמשך הדברים. מכל מקום, לא יכולה להיות מחלוקת, כי מדובר בעניין המצוי בליבת שיקול דעתה המקצועי של המאשימה על פי דין.
5. הנאשמים עותרים לכך שבית משפט נכבד זה יתערב בשיקול דעת זה, וימנע את השלמת החקירה האמורה. אלא שהדין אינו עמם.
6. **"אין מקום לכינונה של דוקטרינת הביקורת המינהלית בפלילים"**, כך קבע בית המשפט העליון ברע"פ 7052/18 מ"י נ' **רותם** (5.5.20) (להלן: **עניין רותם**, בפסקה 68). ברוח זו, דחה בית המשפט העליון פה אחד את דוקטרינת הביקורת המנהלית בפלילים, המבקשת להחיל את כל כללי המשפט המנהלי – לרבות סעדי הייחודיים – על ההליך הפלילי. משמעות הדחייה היא, שהביקורת השיפוטית על רשויות האכיפה תיערך – ככלל, ובדרך המלך – בידי הערכאה הדיונית **באמצעות ארסנל הכלים המצוי בידיה מכוח הדין הפלילי בלבד**. אמנם, דיון נוסף על פסק הדין שניתן בעניין **רותם** ממתין להכרעת בית המשפט העליון; אולם לעת הזו, פסק הדין שניתן הוא זה שקובע את הדין ומתווה את מסגרת הדיון בבקשה הנוכחית.
7. פנייה לערכאה הדיונית היא, כיום, "דרך המלך" לצורך מימושם של בקרה ופיקוח על פעולות הרשויות בכל הקשור לניהול ההליך הפלילי. על כך אין מחלוקת. בידי הערכאה הדיונית נתונים, על פי דין, סמכויות וכלים רבים לצורך מימוש הבקרה והפיקוח האמורים. כפי שהבהיר בית המשפט העליון בעניין **רותם** די בסמכויות וכלים אלה כדי לאפשר לה בקרה ופיקוח מספקים על פעילות של רשויות התביעה.
8. כלים אלה **אינם** כוללים את כל סדרי הדין ודיני הראיות הקיימים ועומדים לבית המשפט המנהלי, משום ש**"לכל אחד מן ההליכים מערכת דינים נפרדת, והוראות פרוצדורליות שונות; לא ראי זה כראי זה"** (עניין **רותם**, פסקה 42 לפסק דינו של כב' השופט נ' **סולברג**). בהתאם, הערכאה הדיונית אינה יכולה **"לייבא"** ולהחיל, באופן מלא אל תוך הדין הפלילי, את דוקטרינת

9. החדרת המשפט המינהלי אל תוך המשפט הפלילי היא בעייתית, כך נקבע בעניין **רותם**, משורה של טעמים, שהעיקריים בהם כוללים שמירה על שיטת הדיון האדברסרית, על ההפרדה בין הרשויות, ועל מתכונת ניהולו של ההליך הפלילי. בהקשר זה הובהר –

"ההליך הפלילי במתכונתו, אינו יכול לאפשר ביקורת כמו זו הנהוגה בהליך המינהלי. דיני הראיות והפרוצדורה הפלילית, יוצרים חיץ בין התביעה וראיותיה, לבין הערכאה השיפוטית. הפרדה זו מאפיין את שיטתנו הדיונית האדברסרית ומאפשרת פיקוח נאות על קבלת ההחלטות. ההליך הפלילי עשוי חוליות-חוליות: תחילה חקירה משטרתית, בהמשך בחינת התיק במשרדי התביעה והגשת כתב אישום, לבסוף בירור התיק בבית המשפט לערכאותיהם. כל חוליה מפקחת על קודמתה, מביטה על התיק מחדש. ככל שתיפגם ההפרדה, יפגם הפיקוח, תיפגע הפרדת הרשויות.... בהכרעה חשובה כל כך, הרשעה בפלילים, אין לרכז את כל הכוח בידיה של רשות אחת. לא נוכל להלוש מצב שבו בית המשפט הוא גם התובע, גם השופט וגם גוזר הדין" (עניין **רותם, פסקאות 49-50 לפסק דינו של כב' השופט סולברג).**

10. בעייתיות נוספת עליה עמד בית המשפט העליון עולה בצורה ברורה בסוג הטענות שמעלים הנאשמים, לא רק במסגרת תגובתם הנוכחית אלא גם בתגובות אחרות שהגישו. החדרת הביקורת המינהלית אל תוככי ההליך הפלילי הופכת את היוצרות, ובמקום שבית המשפט יברר את אשמתו של נאשם, הוא נדרש לבירור 'אשמתה' של המדינה. **"העברת המוקד מהדיאלוג בדבר אשמתו של ואחריותו של נאשם, אל עבר בירור התנהלותה של המדינה"** קבע כב' השופט סולברג בעניין **רותם**, **"תחטא למהותו של ההליך הפלילי. היא תגרום לכך שהמסר החברתי הרצוי לא יועבר – לא לנאשם, גם לא לחברה. הנאשם יעבור מעמדת הגנה לעמדת התקפה; מאמציו ירוכזו בהוכחת אשמתה של המדינה, ואילו ההכרה בחטא והחזרה למוטב – יקופחו. אין חולק על החשיבות הרבה שבניהול הליך הוגן, בשמירה והקפדה על זכויות חשודים ונאשמים. ברם, הליך הוגן לחוד, והיפוך סדרי הדין בפלילים לחוד. ההליך הפלילי יכול לסבול מאשימה אחת בלבד"** (עניין **רותם**, בפסקה 53).

11. קביעותיו של בית המשפט העליון בעניין **רותם** הן קביעות רחבות וכלליות, והן אינן מסייגות את עצמן להחלטה ספציפית כזו או אחרת של התביעה. קביעות אלה חלות על כלל ההחלטות שמקבלת התביעה במסגרת ניהולו של הליך פלילי, בהתאם לסמכויות הנתונות לה בדין. מסקנה זו עולה לא רק מניסוחן הרחב והכולל של קביעות אלו, אלא גם מהרציונל עליהן הן מבוססות, כפי שכבר פורט לעיל.

12. קביעות ברורות אלה מדברות בעד עצמן, והן אלו שמשקפות את ההלכה המחייבת כיום. בית המשפט העליון שב ואימץ קביעות אלו בפסיקה מאוחרת יותר בעניין **קשקוש** (ע"מ 7485/19 **קשקוש נ' מ"י – משרד המשפטים** (לא פורסם, 6.7.20) שצוטט, בתגובתו של נאשם 1, באופן חלקי ומטעה. פסק הדין בעניין **קשקוש** מוסיף ומחדד קביעות שנקבעו בעניין **רותם**. יתר על כן, פסק הדין מבהיר שלנאשם פתוחה הדלת להעלות טענות בעלות אופי מנהלי במסגרת טענת הגנה מן הצדק אולם **"השימוש בכלי זה צריך לחזור למידותיו הראויות"**.

13. חרף קביעתו הברורה של בית המשפט העליון בעניין **רותם**, שלא במקרה נשמטה כליל מתגובותיהם של הנאשמים, טוענים הנאשמים כי בית משפט נכבד זה מוסמך ליתן סעד מנהלי

בדמות צו "לא תעשה", שימנע את השלמת החקירה המתוכננת. בתמיכה לטענתם, מפנים הנאשמים להחלטות של ערכאות דיוניות, שרובן ניתנו טרם שניתן פסק דינו של בית המשפט העליון בעניין **רותם**. כך למשל, פסק הדין בעניין **ניר עם כהן** (בג"צ 9131/05 **ניר עם כהן ירקות אגודה שיתופית חקלאית בע"מ נ' מ"י** (לא פורסם, 6.7.20), להלן: **בג"צ ניר עם כהן**) הוא מוקדם לפסק הדין בעניין **רותם**. יתרה מזו: בעניין **רותם** הבהיר בית המשפט העליון כי על אף שיש הרואים את בג"צ **ניר עם כהן** כמכונן מסגרת חדשה של ביקורת מינהלית בהליך הפלילי, זוהי אינה ההלכה. בהתאם, כל פרשנות המבקשת להחיל מכוח בג"צ **ניר עם כהן** את דוקטרינת הביקורת המינהלית בפלילים – אינה יכולה לעמוד.

14. בהחלטתו של בית המשפט המחוזי בתל-אביב בעניין **שמעוני** (ת"פ (מחוזי ת"א) 12935-02-17 **מ"י נ' שמעוני** (לא פורסם, 9.5.2018)), אליה הפנו הנאשמים, ביטלה כב' השופטת מרגולין את החלטת פרקליטת מחוז מיסוי וכלכלה להשלים החקירה, לאחר שחלקה הארי של השלמת החקירה כבר בוצע. מדובר בהחלטה של ערכאה דיונית, שניתנה על בסיס משפטי שאינו קיים עוד, כפי שהובהר לעיל. גם לגופו של עניין, טענת נאשם 1 ביחס להחלטה זו אינה מדויקת, משום שבית המשפט המחוזי אמנם ביטל את ההחלטה להשלים החקירה, אך איפשר לבצע השלמת חקירה נוספת במתכונת אחרת ואף קיבל את תוצריה לאחר שבוצעה.

15. בבחינת למעלה מן הדרוש יצוין, כי קיימים הבדלים משמעותיים בין השלמת החקירה בעניין **שמעוני**, לבין השלמת החקירה כאן. בין היתר, השלמת החקירה בעניין **שמעוני** בוצעה בשלב מתקדם של ההליך – שבו כשליש מעדי התביעה, 20 במספר, כבר העידו. זה אינו מצב הדברים בעניינו. בנוסף, בעניין **שמעוני** השלמת החקירה כללה חיפושים רחבי היקף בחומרי מחשב רבים שהיו תפוסים בידי הרשות החוקרת. שוב, אין זה מצב הדברים בעניינו – השלמת החקירה עליה החליטה המאשימה כוללת למעשה התייחסות של עד אחד לחומרים שהופקו וכבר מצויים בידי ההגנה.

16. ההחלטה בעניין **אביטן** ת"פ (ב"ש) 4336-07-20 **מ"י נ' אביטן** (לא פורסם, 23.8.2020) אליה הפנו הנאשמים ניתנה לאחר פסק הדין בעניין **רותם** והיא אינה מסייעת להם. בהחלטה זו הבהיר בית המשפט כי לאור פסק הדין בעניין **רותם** הוא נעדר סמכות לבחון החלטה בדבר השלמת חקירה; מעבר לנדרש, הוסיף וקבע לגופו של עניין, כי מדובר בהשלמת חקירה שאינה חורגת באופן קיצוני ממתחם הסבירות.

17. נאשם 1 הפנה בתגובה שהגיש לשתי החלטות שניתנו בידי כב' השופט סובל בעניין **מלכה**. ההחלטה הראשונה של כב' השופט סובל בעניין **מלכה** (תפ (י-ם) 28759-05-15 **מדינת ישראל נ' ערן מלכה** (12.9.2019)) התבססה על דוקטרינת הביקורת המינהלית בפלילים. ההחלטה אינה יכולה לשמש בסיס להכרעה כלשהי, לאחר שינויו של המצב המשפטי בעניין **רותם**.

18. בהחלטתו השנייה בעניין **מלכה** (תפ (י-ם) 28759-05-15 **מדינת ישראל נ' ערן מלכה** (1.12.20)) שניתנה לאחר עניין **רותם**, הורה כב' השופט סובל לפרקליט מחוז ירושלים להימנע מהשלמת חקירה, שוב, על בסיס דוקטרינת הביקורת המנהלית בפלילים; תוך מתן פרשנות מוטעית, לעמדת המאשימה, לפסק הדין בעניין **רותם**.

19. בהחלטתו צמצם כב' השופט סובל את קביעותיו של בית המשפט העליון בעניין **רותם** וקבע כי

הן חלות ביחס להחלטות על העמדה לדין בלבד (ר' פסקה 8 להחלטתו). צמצום זה חוטא הן להכרעה הברורה של בית המשפט העליון בעניין **רותם**, הן לרוח פסק הדין בכללותו, והן לעצם הרציונל שעליו התבססה ההכרעה. מעבר לכך, ההחלטה בעניין **מלכה** ניתנה בשלב מתקדם בהרבה של ההליך, ערב סיום פרשת התביעה ולאחר עשרות ישיבות הוכחות שבהן נשמעו עדים רבים והתייחסה לחקירתם של נאשמים שהודו במסגרת הסדר טיעון. זה אינו מצב הדברים בענייננו. ממילא, מדובר בהחלטה שאינה מחייבת את בית משפט נכבד זה.

20. האסמכתאות עליהן מבקשים, אם כן, הנאשמים להישען ושעל בסיסן הם מבקשים ללמוד על סמכותו של בית משפט נכבד זה למנוע את השלמת החקירה עליה החליטה המאשימה – אינן מבססות את טענתם ואינן מסייעות להם.

21. לבית משפט נכבד זה, הדן בהליך העיקרי, מסורות סמכויות רבות. בין היתר, מוסמך בית המשפט להחליט בסוגיות של ניהול המשפט ולהכריע בסוגיות של קבילות הראיות. בית המשפט מוסמך גם, על פי סעיף 149 לחסד"פ, לדון בטענות מקדמיות, ואף להעניק את הסעדים הקבועים בסעיף 150 לחסד"פ, דהיינו, להורות על תיקון כתב האישום או ביטולו; או על העברת התיק לבית משפט אחר.

22. אלא שהנאשמים אינם עותרים לכך שבית משפט יפעיל אחת מסמכויותיו אלה. הנאשמים מבקשים מבית משפט זה ליתן לרשויות צו "לא תעשה", על אף שאין כל מקור חוקי המסמך בית משפט הדין בהליך הפלילי ליתן צו כזה. לבקשה זו לא ניתן להיעתר.

23. זאת ועוד. עתירתם של הנאשמים להתערבות בשיקול דעתה של המאשימה באשר להשלמת החקירה מעוררת קושי לא רק במישור הסמכות, אלא גם לגופו של עניין. בשלב זה, בית המשפט הנכבד נעדר כלים שיאפשרו לו להכריע בדבר נחיצותה או אי נחיצותה של ההשלמה המתוכננת לצורך המשך ניהולו היעיל של ההליך. בהתאם לאמור קבע בית המשפט העליון בעניין **רותם**, כי בשלבים אלה של המשפט קיימים פערי מידע בין בית המשפט הדין בהליך לבין רשויות התביעה: –

"ענייני הרואות, בית המשפט הדין בבירור אשמתו של נאשם, אינו חשוף לחומרי הגלם שעליהם ביסס התובע את החלטתו; לא לחומרי החקירה; גם לא לרישומי הפלילי. מהו אפוא הבסיס הראייתי שעליו יסתמך בית המשפט, עת יעביר תחת שבט ביקורתו את סבירות שיקול הדעת של רשויות התביעה?" (עניין **רותם, בפסקה 46 לפסק דינו של כב' השופט נ' סולברג).**

24. דברים אלה יפים גם לענייננו. המאשימה מכירה על בוריו את חומר החקירה בתיק, את ההודעות שמסרו העדים, ואת המסמכים הקיימים. המאשימה היא זו, שלפי הנחיית בית המשפט, בדקה את חומרי החקירה וסיווגה אותם. המאשימה קיבלה, אפוא, את החלטותיה על בסיס מטען ידע נרחב ובאופן מושכל.

25. בניגוד למאשימה, בית משפט נכבד זה שמע עד כה עד תביעה אחד בלבד ונחשף רק לקצה קצהו של חומר הראיות בתיק. מטבע הדברים, בית המשפט גם לא נחשף לחומר החקירה הנוסף שאותר במסגרת השלמת החקירה והועבר להגנה. לעת הזו, אין לבית המשפט יכולת להעריך את נחיצותה או אי-נחיצותה של השלמת החקירה או את תרומתה הפוטנציאלית להליך או

לייעולו.

26. לאחר שתבצע השלמת החקירה, ולאחר שהמאשימה תבקש להציג את תוצריה בבית המשפט יוכלו הנאשמים לטעון את טענותיהם ביחס לחומרים אלה. זאת, משום שעל אף שאין לבית המשפט הנכבד סמכות להורות למאשימה להימנע מהשלמת החקירה, יש לו סמכות – בהמשך המשפט – לשמוע טענות באשר לטיבה של השלמת החקירה ולהגינותה בשלב שבו תידון שאלת קבילותם של תוצרי ההשלמה. בהמשך המשפט אף יעמדו לבית המשפט הכלים הדרושים להכריע בשאלות הקבילות.

27. העדר סעד הולם בארגז הכלים הפלילי בשלב זה והעדר נתונים ומידע שיאפשרו לבית המשפט להעריך את נחיצות ההשלמה – די בהם כדי לדחות את בקשותיהם של הנאשמים.

ב. לא נפל פגם בהחלטת המאשימה לבצע השלמת חקירה

28. בבחינת למעלה מן הדרוש תבהיר המאשימה כי גם לגוף העניין, החלטתה לבצע השלמת חקירה עומדת באמות המידה המנחות אותה, ומוצדקת באיזון השיקולים והאינטרסים הנוגעים לעניין. לפיכך, אף אם יסבור בית המשפט הנכבד, בניגוד לעמדתה של המאשימה, שבסמכותו להתערב בשיקול דעתה באשר לצורך בהשלמת החקירה כבר בשלב זה – אין טעם המצדיק התערבות כזאת.

29. אמות המידה שעל המאשימה להפעיל בבואה להחליט על השלמת חקירה לאחר הגשת כתב אישום מפורטות בהנחיית פרקליט המדינה מס' 6.11 (להלן **הנחיה 6.11**).

הנחיה 6.11 מצ"ב כנספח א' לתגובה זאת.

30. בניגוד לטענת נאשם 1, המאשימה אינה רואה את מקור סמכותה לביצוע השלמת חקירה בהנחיית פרקליט המדינה 6.11, אלא בסעיף 61 לחסד"פ, שצוטט כבר לעיל. מטרת ההנחיה של פרקליט המדינה היא להתוות את אופן הפעלת שיקול הדעת של התובע בבואו להפעיל את הסמכות הקבועה בחוק (ר' הרישא להנחיה 6.11).

31. השלמת החקירה המבוקשת עומדת באמות המידה הקבועות בהנחיה, ובאיזון האינטרסים הנדרש (לעניין זה – ראו סעיף 6 להנחיה 6.11) והיא אושרה על ידי הגורמים המוסמכים, ובראשם – היועץ המשפטי לממשלה.

השלמת החקירה הנוכחית נובעת מהשלמת החקירה עליה הורה בית המשפט הנכבד ודרושה לחקר האמת

32. השלמת החקירה עליה החליטה המאשימה היא המשך ישיר של ההשלמה עליה הורה בית המשפט, ונובעת ממנה. השתלשלות הדברים ידועה: הנאשמים עתרו לקבלת חומרים נוספים. בית המשפט הנכבד נעתר לבקשה והמאשימה נדרשה לערוך פעולות חיפוש וחקירה נוספות במדיה הדיגיטלית כדי לאתר את החומרים. במסגרת זו אותרו תכתובות רבות עם העד אלקלעי. מטבע העניין, תכתובות אלה לא הוצגו לעד אלקלעי בחקירתו. חקירתו המשלימה של אלקלעי היא, אם כן, בעלת זיקה ברורה להחלטת בית המשפט האמורה ונובעת ממנה.

33. יתרה מזו, החומרים שהופקו במסגרת השלמת החקירה עליה הורה בית המשפט הנכבד הם חומרי חקירה לכל דבר ועניין והם רלוונטיים להליך. דרך המלך להבאת תוצרי ההשלמה בפני

בית המשפט היא באמצעות הצגתם לעד בחקירה ובהמשך, ועל בסיס החקירה, הצגתם לעד בעדותו הראשית בבית המשפט. אין כל היגיון בביצוע השלמת חקירה שמניבה תוצרים רלוונטיים לאישום, תוך חסימת האפשרות לבצע השלמת חקירה שתאפשר הצגת התוצרים לעד והגשתם לבית המשפט.

34. משמעות עמדתם של הנאשמים כי יש למנוע את השלמת החקירה המתוכננת היא, אפוא, שבידי המאשימה ימצא חומר חקירה שהנאשמים עצמם טענו לרלוונטיות שלו לבירור האישום; ורק בית המשפט, האמון על חקר האמת, יישאר מאחורי "מסך הבערות" ולא ייחשף אליו. זהו מצב בלתי תקין ובלתי רצוי, שאין להשלים עמו.

היקף השלמת החקירה הוא תחום ומצומצם

35. מבחינת היקפה, מדובר בהשלמה ממוקדת ומדודה שעניינה גביית גרסה מעד אחד, מתוך מספר רב של עדים הצפויים עוד להעיד במשפט.

36. נוכח העובדה שהיקף ההתכתבויות הרלוונטיות שעלו בהשלמת החקירה בין ישועה לעדים אחרים היה קטן משמעותית מהיקף ההתכתבויות בין ישועה לאלקלעי, סבורה המאשימה כי ככל שתבקש להציג חומרים מתוך השלמת החקירה לעדים אחרים, היא תוכל לעשות כן במסגרת ריענוני זיכרון, גם בכפוף להנחות שהציג בית המשפט הנכבד בהחלטתו מיום 6.4.2021. הקריטריון שהנחה את המאשימה בהחלטה לבצע חקירה משלימה לאלקלעי בלבד היה, אפוא, היקף ההתכתבויות הנוספות שאותרו בינו לבין ישועה בחומרים שהופקו בהשלמת החקירה. המאשימה מעריכה כי השלמת חקירה זו תוכל להתבצע במהירות וביעילות ללא עיכוב משמעותי של ההליך.

37. מובן שאין כל בסיס לטענות הנאשמים, שהגיעו עד כדי אמירות לא ראויות בנוגע לקשר בין נציגי התביעה לעד, לפיהן אלקלעי "נבחר" נוכח עמדותיו ביחס לנאשם זה או אחר, או מטעמים זרים אחרים.

38. יוזכר, שאלקלעי כבר נחקר בתיק, והודעתו כוללת התייחסות כללית למהלך הדברים הנוגע להיענות לדרישות נאשם 1 ביחס לסיקורו באתר וואלה, ולמעורבותו של אלקלעי באירועים אלה. בנוסף, בחומר החקירה בתיק קיימים זה מכבר מסרונים רבים של העד אלקלעי מזמן אמת, מהם עולה חוסר שביעות רצונו מדרישות שהופנו אליו להתערבות באתר בנושאים הקשורים בנאשם 1.

39. לא למותר להוסיף, כי המאשימה העבירה עדכונים לב"כ הנאשמים בנוגע לדברים שהעד כתב לנציגיה, ושהיא סברה שיש בהם תוספת לדברים שנמסרו בחקירתו. עובדה זו נשמטה באורח פלא מטיעוניהם של ב"כ נאשמים 2-3 שמהם יכול הקורא להבין בטעות, כי הודעתו של אלקלעי לב"כ המאשימה הגיעה לידיהם בדרך לא דרך וכי המאשימה נמנעה מלגלות פרטים בנוגע אליה.

40. לשיטת המאשימה, גרסתו של אלקלעי מתיישבת עם הראיות החפציות בתיק, ועם גרסאותיהם של עדים מעורבים אחרים. הנאשמים זכאים, כמובן, לחקור נגדית את אלקלעי במסגרת עדותו בבית המשפט, ולהציג לו את כל טענותיהם ביחס למניעיו או מהימנותו. אין בטענות אלה כדי לגרוע מן ההצדקה שבהחלטה לחקור את אלקלעי במסגרת החקירה המשלימה, על הבסיס הענייני של היקף התכתובות שלו עם ישועה.

41. יובהר עוד, כי בניגוד לטענות הנאשמים בתגובותיהם, לא נמצאו בחומרים החדשים ראיות שיש בהן כדי לשנות את עמדת המאשימה או כדי להשפיע על מערך הראיות המבסס את כתב האישום נגד הנאשמים.

42. **ההיפך הוא הנכון.** מן התכתובות שאותרו עולה דווקא תמונה דומה לתמונה שהיתה קיימת בראיות לפני ביצוע ההשלמה ולפיה, היקף הפניות לישועה מצד גורמים פוליטיים או עסקיים ביחס לסיקור באתר היה נמוך מאוד בכל קנה מידה ביחס לפניות נאשם 1 וסביבתו.

43. חשוב מכך, מסריקה מדוקדקת של תיבת המייל של העד ישועה עלה בבירור, כי היקף המעורבות והעיסוק של נאשמים 2-3 בפניות של גורמים אחרים, פרט לנאשם 1 או סביבתו, היתה נמוכה ביותר, אם בכלל. במובן זה, הראיות שאותרו אינן משנות את המצב שהיה קיים עובר להשלמת החקירה. בנסיבות אלה, המאשימה לא ראתה, ועדיין אינה רואה, הצדקה לבצע השלמת חקירה מקיפה, כנטען על ידי הנאשמים. המאשימה סבורה שיש להסתפק בחקירה משלימה של עד אחד בלבד.

44. הנאשמים טוענים כי החומרים שאותרו נוכח בקשתם הופקו מתוך מדיה דיגיטלית שנמצאה ברשות גופי החקירה משלבים מוקדמים של החקירה. לכן, לטענתם, ניתן היה לאתרם זה מכבר. לאור טענה זו תבהיר המאשימה כי במסגרת החקירה הופקו **מרבית** התכתובות הוואטסאפ והמסרונים של העד ישועה עם כל הגורמים שהוגדרו כרלוונטיים, וביניהם גורמי המערכת בוואלה, נאשמים 2-3, גורמים נוספים הקשורים אליהם, וגורמים אחרים. כמו כן אותרו מיילים לא מועטים. חומרים אלה, המצויים בידי ההגנה כבר זמן רב, ושימשו אותה לגיבוש חקירתו הנגדית של העד ישועה ולגיבוש המענה לכתב האישום, הם עיקר הראיות, **והיקפם גדול בהרבה מהיקף החומרים שאותרו בהשלמת החקירה.** פעולות החקירה שבוצעו במדיה הדיגיטלית של העד ישועה בעת החקירה היו מקיפות, גם אם לא ממצות, ועובדה זו ראוי שתשקל במסגרת איזון הדברים הכולל והפרופורציות שבהן יש לראות את טענות הנאשמים.

45. ויוזכר – אמת המידה של שקידה ראויה של רשויות החקירה באיתור הראיות שלגביהן מתבקשת השלמת החקירה היא אמת מידה משמעותית בהנחיה 6.11. עם זאת, היא בשום אופן אינה אמת מידה בלעדית, שלא ניתן לאזנה עם שיקולים נוגדים העשויים להטות את הכף לטובת ביצוע ההשלמה; כך, לשם ניהול יעיל של המשפט וכך לשם השגת התכלית של חקר האמת.

החומרים שיוצגו לאלקלעי עוסקים בנושאים עליהם העיד בחקירתו הקודמת

46. ועל כל האמור ראוי לשוב ולהדגיש, כי החומרים שיוצגו לעד אלקלעי נוגעים לנושאים שהעד כבר מסר בחקירתו הקודמת בתיק. המדובר בהצגת תכתובות מיילים לעד – תכתובות, העוסקות בנושאים שלגביהם נחקר העד זה מכבר, ולא בפתיחת "חזית חדשה" של חקירה מול העד, שבה יוצגו לו נושאים חדשים שלגביהם הוא לא נחקר קודם לכן.

47. התכלית המרכזית של החקירה המשלימה היא גביית גרסתו של אלקלעי ביחס לתכתובות המתייחסות לדרישות סיקור בתקופה שבה עבד כעורך בפועל של אתר וואלה. עיקר הצורך בהשלמה הוא כאמור בהבאת **תמונה שלמה ומלאה של הראיות לבית המשפט הנכבד.**

48. בנקודה זאת טוען נאשם 1 בתגובתו כי אין מקום להציג לאלקלעי חומרים מתוך החומר הקיים, שלא הופק במסגרת השלמת החקירה, כפי שהודיעה המאשימה שבכוונתה לעשות. המאשימה מסכימה שככלל, הדרך להציג לעד מסמכים מתוך חומר החקירה שלא הוצגו לו בחקירתו - כאשר מדובר בתכתובות שהעד הוא צד להן והן נוגעות לנושאים שעלו בחקירתו - היא ברענון זיכרון שנערך לעד. עם זאת, נוכח האמירה של בית המשפט הנכבד בהחלטה מיום 6.4.2021 כי הוא **מניח** שהמאשימה תודיע לנאשמים ככל שבכוונתה להציג לעדים מרכזיים למעלה 10 מסמכים במסגרת ריענון הזיכרון, נראה אך הגיוני להציג בפני העד במסגרת החקירה המשלימה גם את המסמכים שהמאשימה התכוונה להציג לו במסגרת ריענון הזיכרון, ובכך לצמצם מחלוקות בנושא זה. זאת ועוד, הצגת תכתובות המיילים שאותרו לאחרונה מחייבת לעיתים הצגת תכתובות של העד הקיימות בחומר החקירה וזאת על מנת שהעד יבין את ההקשר של תכתובת המייל.

49. מקריאת ההחלטה מיום 6.4.2021 מובן גם שאין ממש בטענת נאשמים 2-3 כי ביצוע השלמת החקירה עומד בניגוד להחלטה זו.

50. בהקשר זה יצוין, כי בתגובת נאשמים 2-3 נפלו מספר טעויות באופן שבו תוארה ההחלטה והנסיבות הנוגעות לה. בסעיף 4 לתגובה צוטט חלק מתוך ההחלטה כאילו נכתב בה "אנו **מנחים** כי המאשימה תודיע..." , בעוד שבהחלטה נכתב "אנו **מניחים** כי המאשימה תודיע...". בהמשך תיארו באי כוח נאשמים 2-3 את החלטת בית המשפט הנכבד מיום 6.4.2021 ככזו שבאה "לאור טענות ההגנה" ביחס לרענון הזיכרון של ישועה, אך השמיטו את העובדה שהחלטת בית המשפט לגבי הראיונות העתידיים באה לאחר שטענות הנאשמים ביחס לריענון ישועה נדחו בהחלטה מוקדמת באותו יום (6.4.2021). התייחסות המאשימה להלן תתבסס, כמובן, על נוסחה המדויק של ההחלטה ועל הקשרה הנכון.

51. ההחלטה מיום 6.4.2021 ניתנה לאחר שבית המשפט הנכבד שמע את טענות הנאשמים לגבי היקף המסמכים שהוצג על ידי המאשימה במסגרת ריענון זיכרון שנערך עם העד ישועה. הנימוק המרכזי שהציגו הנאשמים היה שלא ראוי להציג מסמכים נוספים בהיקף זה במסגרת ריענון זיכרון, והמקום להציג את המסמכים הוא במסגרת השלמת חקירה, שתתועד כראוי. הדברים עלו מספר רב של פעמים בדיון, ודי להפנות למספר אזכורים לטענה זאת בפרוטוקול הדיון מיום 6.4.2021 בעמ' 779-780. בית המשפט הנכבד אמנם דחה את טענות הנאשמים בעניין זה, אך בהחלטה מיום 6.4.2021 פירט את הנחותיו לגבי אופן ההתנהלות של המאשימה בקשר לריענון זיכרון.

52. המאשימה תשוב ותציין כי לשיטתה, העמדה שהביע בית המשפט הנכבד ביחס להיקף ריענוני העדים שהיא מבצעת היא עמדה מצמצמת יתר על המידה, הן ביחס לדיון הקיים - בפרט בנוגע לתיקים רחבי היקף - והן ביחס להנחיות שלהן כפופה המאשימה. אין צורך לומר, כי המאשימה מכבדת את החלטת בית המשפט הנכבד ובכוונתה לפעול בהתאם להנחות המפורטות בה. עם זאת, מובן שאין לקרוא את החלטת בית המשפט ככזו המטילה איסור גורף על המאשימה להפעיל את הסמכויות המסורות לה בדיון בקשר להשלמת חקירה, וממילא טענה זאת של הנאשמים חותרת תחת טענותיהם שלהם, כמפורט בסעיף הקודם, בקשר לאופן שבו ראוי להציג מסמכים נוספים לעדים.

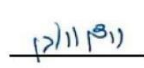
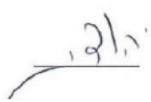
השלב בו מצוי ההליך

53. גם השלב שבו מצוי המשפט מטה את הכף לטובת ביצוע ההשלמה. אכן, שמיעת הראיות בתיק החלה; אך עדותו של עד התביעה **הראשון**, אילן ישועה, טרם הסתיימה, ובידי הנאשמים תהיה האפשרות לחקור אותו גם על תוצרי ההשלמה שיימסרו לעיונם. יתר על כן, עדותו של אלקלעי – שלגביו הודיעה המאשימה על החלטתה להשלים חקירה אינה צפויה להישמע בתקופה הקרובה, שכן הוא אינו נמנה על קבוצת העדים הראשונה.

54. לפיכך, אין כל בסיס לטענה בדבר פגיעה מהותית בהגנת הנאשמים או לעיוות דין כתוצאה מביצוע ההשלמה.

ג. סוף דבר

55. נוכח כל האמור, מתבקש בית המשפט הנכבד לדחות את בקשות הנאשמים על הסף מן הטעם של חוסר סמכות ליתן את הסעדים המבוקשים, והן לגופן של טענות.

			
אסף עיסוק	ניצן וולקן	אמיר טבנקין	יהודית תירוש-גרוס
סגן בפרקליטות מחוז ת"א (מיסוי וכלכלה)	סגנית בכירה א' בפרקליטות מחוז ת"א (מיסוי וכלכלה)	סגן מנהלת מחלקת ניירות ערך פרקליטות מחוז ת"א (מיסוי וכלכלה)	מנהלת מחלקת ניירות ערך פרקליטות מחוז ת"א (מיסוי וכלכלה)

היום, ג' תשרי התשפ"ב, 9 ספטמבר 2021